Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2026/866

2026 4 20

KOMISIJOS SPRENDIMAS (ES) 2026/866

2026 m. kovo 27 d.

dėl tam tikrų tikslinių veiklos rezultatų rodiklių, įtrauktų į Šveicarijos pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 549/2004 pateiktą persvarstytą ketvirtojo ataskaitinio laikotarpio funkcinio oro erdvės bloko veiklos rezultatų plano projektą, išsamaus tyrimo pradžios

(pranešta dokumentu Nr. C(2026) 2002)

(Tekstas autentiškas tik italų, prancūzų ir vokiečių kalbomis)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimą dėl oro transporto ([1]),

atsižvelgdama į 2004 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 549/2004, nustatantį bendro Europos dangaus sukūrimo pagrindą, (Pagrindų reglamentą) ([2]), ypač į jo 11 straipsnio 3 dalies c punkto antrą pastraipą,

atsižvelgdama į 2024 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/2803 dėl Bendro Europos dangaus iniciatyvos įgyvendinimo ([3]), ypač į jo 58 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į 2019 m. vasario 11 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2019/317, kuriuo nustatoma Bendro Europos dangaus veiklos rezultatų ir mokesčių sistema ir panaikinami įgyvendinimo reglamentai (ES) Nr. 390/2013 ir (ES) Nr. 391/2013 ([4]), ypač į jo 15 straipsnio 1 ir 3 dalis,

kadangi:

BENDRIEJI ASPEKTAI

(1) pagal Reglamento (EB) Nr. 549/2004 11 straipsnį, valstybės narės nacionaliniu lygmeniu arba funkcinių oro erdvės blokų (toliau – FOEB) lygmeniu turi parengti planus, į kuriuos įtraukiami kiekvieno oro navigacijos paslaugų teikimo ir tinklo funkcijų vykdymo veiklos rezultatų ir rinkliavų sistemos ataskaitinio laikotarpio tiksliniai veiklos rezultatų rodikliai. Į tuos planus turi būti įtraukti vietos tiksliniai veiklos rezultatų rodikliai, kurie dera su atitinkamo ataskaitinio laikotarpio Sąjungos masto tiksliniais veiklos rezultatų rodikliais;

(2) 2024 m. birželio 12 d. Komisija priėmė ketvirtojo ataskaitinio laikotarpio (AL4, 2025–2029 m.) Sąjungos masto tikslinius veiklos rezultatų rodiklius. Tie Sąjungos masto tiksliniai veiklos rezultatų rodikliai buvo nustatyti Komisijos įgyvendinimo sprendime (ES) 2024/1688 ([5]);

(3) 2024 m. spalio 1 d. Belgija, Vokietija, Prancūzija, Liuksemburgas, Nyderlandai ir Šveicarija (toliau – FABEC valstybės) pateikė Komisijai AL4 veiklos rezultatų plano projektą, bendrai priimtą Vidurio Europos funkcinio oro erdvės bloko (toliau – FABEC) lygmeniu. Komisijai patikrinus to veiklos rezultatų plano projekto išsamumą, 2024 m. lapkričio 15 d. FABEC valstybės pateikė atnaujintą veiklos rezultatų plano projektą (toliau – FABEC veiklos rezultatų plano projektas);

(4) Komisija nustatė, kad į FABEC veiklos rezultatų plano projektą įtraukti Belgijos ir Liuksemburgo, Vokietijos, Nyderlandų ir Šveicarijos maršruto rinkliavų zonų ekonominio efektyvumo tiksliniai veiklos rezultatų rodikliai neatitinka Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/317 IV priedo 1 punkte nustatytų vertinimo kriterijų ir todėl yra nesuderinami su AL4 Sąjungos masto tiksliniais veiklos rezultatų rodikliais;

([1]) OL L 114, 2002 4 30, p. 73, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2002/309(2)/oj.
([2]) OL L 96, 2004 3 31, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/549/oj.
([3]) OL L, 2024/2803, 2024 11 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2803/oj.
([4]) OL L 56, 2019 2 25, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/317/oj.
([5]) 2024 m. birželio 12 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2024/1688, kuriuo nustatomi ketvirtojo ataskaitinio laikotarpio (2025 m. sausio 1 d. – 2029 m. gruodžio 31 d.) Sąjungos masto oro eismo valdymo tinklo tiksliniai veiklos rodikliai, (OL L, 2024/1688, 2024 6 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1688/oj).

(5) todėl 2025 m. gegužės 16 d. Komisija Įgyvendinimo sprendimu (ES) 2025/1040 ([6]) pranešė Belgijai, Vokietijai, Prancūzijai, Liuksemburgui ir Nyderlandams apie išvadas dėl 4 konstatuojamojoje dalyje nurodytų tikslinių veiklos rezultatų rodiklių nederėjimo, o Šveicarijai apie tas išvadas pranešta Komisijos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2025/1039 ([7]). Tuose sprendimuose Komisija pateikė rekomendacijas FABEC valstybėms, siekdama užtikrinti, kad jų tiksliniai veiklos rezultatų rodikliai derėtų su AL4 Sąjungos masto tiksliniais veiklos rezultatų rodikliais;

(6) 2025 m. rugpjūčio 14 d. FABEC valstybės pateikė Komisijai įvertinti persvarstytą AL4 FABEC veiklos rezultatų plano projektą. Patikrinus to plano išsamumą, 2025 m. spalio 17 d. Belgija, Vokietija, Prancūzija, Liuksemburgas, Nyderlandai ir Šveicarija pateikė atnaujintą persvarstyto FABEC veiklos rezultatų plano projekto (toliau – persvarstytas FABEC veiklos rezultatų plano projektas) versiją;

(7) pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/317 15 straipsnio 1 dalį Komisija įvertino persvarstytame FABEC veiklos rezultatų plano projekte pateiktų vietos tikslinių veiklos rezultatų rodiklių derėjimą pagal to įgyvendinimo reglamento IV priedo 1 punkte nustatytus vertinimo kriterijus ir, kai aktualu, atsižvelgdama į vietos aplinkybes;

(8) šiame sprendime išdėstomos Komisijos abejonės dėl persvarstytame FABEC veiklos rezultatų plano projekte pateiktų persvarstytų Šveicarijos ekonominio efektyvumo tikslinių veiklos rezultatų rodiklių derėjimo su Sąjungos masto tiksliniais rodikliais. Be to, FABEC priklausančioms ES valstybėms narėms Komisija atskirai pranešė apie abejones dėl persvarstytų Nyderlandų ekonominio efektyvumo tikslinių veiklos rezultatų rodiklių derėjimo su Sąjungos masto tiksliniais rodikliais;

(9) Veiklos rezultatų apžvalgos valdyba (toliau – VRAV), padedanti Komisijai įgyvendinti veiklos rezultatų ir rinkliavų sistemas pagal Reglamento (ES) 2024/2803 13 straipsnio 2 dalį, pateikė Komisijai nuomonę dėl į persvarstytą FABEC veiklos rezultatų plano projektą įtrauktų tikslinių veiklos rezultatų rodiklių derėjimo su Sąjungos masto tiksliniais veiklos rezultatų rodikliais. Šiame sprendime pateiktos išvados pagrįstos išsamiu techniniu vertinimu, išdėstytu VRAV nuomonėje ([8]);

PRADĖTI IŠSAMŲ TYRIMĄ PASKATINUSIOS PRIEŽASTYS

(10) persvarstytame FABEC veiklos rezultatų plano projekte nustatyti persvarstyti Šveicarijos maršruto rinkliavų zonos ekonominio efektyvumo tiksliniai veiklos rezultatų rodikliai ir atnaujintos 2019 ir 2024 m. nustatytųjų vieneto išlaidų (NVI) bazinės vertės. Persvarstyti ekonominio efektyvumo tiksliniai veiklos rezultatų rodikliai ir bazinės vertės nurodyti toliau pateiktoje lentelėje ir palyginti su atitinkamais skaičiais, įtrauktais į 2024 m. pateiktą FABEC veiklos rezultatų plano projektą;

([6]) 2025 m. gegužės 16 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2025/1040 dėl Belgijos, Danijos, Vokietijos, Estijos, Airijos, Graikijos, Prancūzijos, Latvijos, Liuksemburgo, Nyderlandų ir Slovakijos veiklos rezultatų planų projektuose, pateiktuose pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 549/2004, nurodytų tam tikrų tikslinių veiklos rezultatų rodiklių nederėjimo su Sąjungos masto tiksliniais veiklos rezultatų rodikliais, taikomais Bendro Europos dangaus veiklos rezultatų ir rinkliavų sistemos ketvirtuoju ataskaitiniu laikotarpiu, (OL L, 2025/1040, 2025 5 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/1040/oj).

([7]) 2025 m. gegužės 16 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2025/1039 dėl Šveicarijos veiklos rezultatų plano projekte, pateiktame pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 549/2004, nurodytų tam tikrų veiklos rezultatų rodiklių nederėjimo su Sąjungos masto tiksliniais veiklos rezultatų rodikliais, taikomais Bendro Europos dangaus veiklos rezultatų ir rinkliavų sistemos ketvirtuoju ataskaitiniu laikotarpiu, (OL L, 2025/1039, 2025 5 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/1039/oj).

([8]) 2026 m. sausio 28 d. VRAV nuomonė Nr. 1-2026 dėl persvarstytų ketvirtojo ataskaitinio laikotarpio (AL4) veiklos rezultatų planų projektų vertinimo.

Šveicarijos maršruto rinkliavų zona	**2019 m. bazinė vertė**	**2024 m. bazinė vertė**	**2025 m.**	**2026 m.**	**2027 m.**	**2028 m.**	**2029 m.**
Pradiniai ekonominio efektyvumo tiksliniai rodikliai (nurodyti 2024 m. pateiktame FABEC veiklos rezultatų plano projekte), išreikšti kaip nustatytosios vieneto išlaidos (realiąja verte 2022 m. kainomis)	110,08 CHF	124,74 CHF	131,82 CHF	133,17 CHF	131,03 CHF	128,63 CHF	129,42 CHF
	109,54 EUR	124,13 EUR	131,17 EUR	132,51 EUR	130,39 EUR	128,00 EUR	128,79 EUR
Persvarstyti ekonominio efektyvumo tiksliniai rodikliai (nurodyti persvarstytame FABEC veiklos rezultatų plano projekte), išreikšti kaip nustatytosios vieneto išlaidos (realiąja verte 2022 m. kainomis)	**109,47 CHF**	**129,67 CHF**	**135,41 CHF**	**136,48 CHF**	**133,56 CHF**	**130,38 CHF**	**122,05 CHF**
	108,93 EUR	129,03 EUR	134,75 EUR	135,81 EUR	132,90 EUR	129,74 EUR	121,45 EUR
Skirtumas	– 0,6 %	+ 4,0 %	+ 2,7 %	+ 2,5 %	+ 1,9 %	+ 1,4 %	– 5,7 %

(11) Komisija pažymi, kad Šveicarija nustatė geresnį 2029 m. ekonominio efektyvumo tikslinį veiklos rezultatų rodiklį, o 2025, 2026, 2027 ir 2028 m. ekonominio efektyvumo tiksliniai veiklos rezultatų rodikliai buvo padidinti, taigi padėtis pablogėjo, palyginti su 2024 m. pateiktu FABEC veiklos rezultatų plano projektu;

(12) rinkliavų zonos eismo prognozės atnaujinimas pagal 2025 m. vasario mėn. Eurokontrolės STATFOR bazinę eismo prognozę turėjo didelį neigiamą poveikį kiekvienų AL4 metų ekonominio efektyvumo tiksliniams rodikliams. Patikslintos prielaidos dėl eismo Šveicarijos rinkliavų zonoje nurodomos toliau pateiktoje lentelėje;

Šveicarijos maršruto rinkliavų zona	**2025 m.**	**2026 m.**	**2027 m.**	**2028 m.**	**2029 m.**
Pradinė eismo prognozė (nurodyta 2024 m. pateiktame veiklos rezultatų plano projekte), išreikšta tūkstančiais maršruto paslaugų vienetų	*1 930*	*1 976*	*2 022*	*2 075*	*2 114*
Atnaujinta eismo prognozė (nurodyta persvarstytame veiklos rezultatų plano projekte), išreikšta tūkstančiais maršruto paslaugų vienetų	**1 884**	**1 942**	**1 979**	**2 022**	**2 052**
Skirtumas	– 2,4 %	– 1,8 %	– 2,1 %	– 2,5 %	– 2,9 %

(13) kita vertus, rinkliavų zonos nustatytosios išlaidos 2025 ir 2026 m. buvo šiek tiek padidintos realiąja verte, o 2027–2029 m. – sumažintos. Pastebėta, kad 2029 m. jos gerokai (8,4 %) sumažėjo, palyginti su veiklos rezultatų plano projektu. Toliau pateiktoje lentelėje nurodytos persvarstytos AL4 nustatytosios išlaidos, išreikštos realiąja verte 2022 m. kainomis, palyginti su 2024 m. pateiktame FABEC veiklos rezultatų plano projekte nurodytomis nustatytosiomis išlaidomis;

Šveicarijos maršruto rinkliavų zona	**2025 m.**	**2026 m.**	**2027 m.**	**2028 m.**	**2029 m.**
Pradinės nustatytosios išlaidos realiąja verte 2022 m. kainomis (nurodytos 2024 m. pateiktame veiklos rezultatų plano projekte)	*254 mln. CHF*	*263 mln. CHF*	*265 mln. CHF*	*267 mln. CHF*	*274 mln. CHF*
	253 mln. EUR	*262 mln. EUR*	*264 mln. EUR*	*266 mln. EUR*	*272 mln. EUR*
Persvarstytos nustatytosios išlaidos realiąja verte 2022 m. kainomis (nurodytos persvarstytame veiklos rezultatų plano projekte)	**255 mln. CHF**	**265 mln. CHF**	**264 mln. CHF**	**264 mln. CHF**	**250 mln. CHF**
	254 mln. EUR	264 mln. EUR	263 mln. EUR	262 mln. EUR	249 mln. EUR
Skirtumas	+ 0,3 %	+ 0,7 %	– 0,2 %	– 1,2 %	– 8,4 %

(14) Komisija pažymi, kad persvarstytame FABEC veiklos rezultatų plano projekte Šveicarijos AL4 infliacijos prognozė sumažinta, palyginti su FABEC veiklos rezultatų plano projektu. Todėl dėl 13 konstatuojamojoje dalyje pateiktų persvarstytų nustatytųjų išlaidų realiąja verte kiekvienais AL4 metais, įskaitant 2025 ir 2026 m., kurių nustatytosios išlaidos realiąja verte yra didesnės nei veiklos rezultatų plano projekte, nominaliąja verte išreikštos nustatytosios išlaidos sumažėja;

(15) Komisija įvertino pasiūlytų persvarstytų Šveicarijos maršruto rinkliavų zonos ekonominio efektyvumo tikslinių rodiklių derėjimą pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/317 IV priedo 1.4 punkto a, b ir c papunkčiuose nustatytus kriterijus;

(16) kalbant apie Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/317 IV priedo 1.4 punkto a papunktyje nustatytą kriterijų, Komisija pažymi, kad maršruto NVI pokytis rinkliavų zonos lygmeniu, sudarantis – 1,2 % per AL4, atitinka Sąjungos masto pokytį, kuris per tą patį laikotarpį yra – 1,2 %. Vis dėlto ši išvada priklauso nuo to, ar Komisija dar kartą peržiūrės ir patikrins Šveicarijos taikytus 2024 m. NVI bazinės vertės koregavimus (toliau – 2024 m. bazinė vertė);

(17) kalbant apie Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/317 IV priedo 1.4 punkto b papunktyje nustatytą kriterijų, Komisija pažymi, kad ilgalaikis maršruto NVI pokytis rinkliavų zonos lygmeniu, sudarantis +1,2 % per trečiąjį ataskaitinį laikotarpį (AL3) ir AL4, yra prastesnis už ilgalaikį Sąjungos masto pokytį, kuris per tą patį laikotarpį yra – 1,0 %;

(18) kalbant apie Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/317 IV priedo 1.4 punkto c papunktyje nustatytą kriterijų, Komisija pažymi, kad Šveicarijos 2024 m. NVI bazinė 129,03 EUR vertė (EUR2022) yra 52,6 % didesnė už Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/1688 7 straipsnio e punkte nurodytos atitinkamos lyginamosios grupės vidutinę bazinę 84,53 EUR vertę realiąja verte 2022 m. kainomis (EUR2022). Be to, kaip nurodyta 16 konstatuojamojoje dalyje, Komisija mano, kad 2024 m. bazinės vertės koregavimai turi būti toliau peržiūrimi ir tikrinami;

(19) kalbant apie 18 konstatuojamojoje dalyje nurodytą vertinimo kriterijų, Šveicarija mano, kad reikėtų atsižvelgti į pastebėtus lyginamosios grupės valstybių perkamosios galios pariteto ir oro erdvės sudėtingumo skirtumus. Vis dėlto šiuo etapu VRAV negalėjo padaryti išvados dėl susijusio poveikio atitinkamų oro navigacijos paslaugų teikėjų (ONPT) išlaidų bazėms. Siekiant įvertinti įtaką, kurią turi perkamosios galios pariteto ir oro erdvės sudėtingumo skirtumai ir visi kiti veiklos ar ekonominiai veiksniai, darantys didelį poveikį oro navigacijos paslaugų teikėjų palyginamumui Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/1688 7 straipsnio e punkte nustatytoje lyginamojoje grupėje, reikia atlikti išsamesnę analizę;

(20) be to, Komisija išnagrinėjo, ar 17 ir 18 konstatuojamosiose dalyse nurodyti nuokrypiai gali būti laikomi būtinais ir proporcingais pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/317 IV priedo 1.4 punkto d papunktį. Atitinkamai Komisija įvertino, ar 17 konstatuojamojoje dalyje nurodytą pastebėtą nuokrypį nuo ilgalaikio Sąjungos masto NVI pokyčio lėmė tik papildomos nustatytosios išlaidos, susijusios su priemonėmis, būtinomis tiksliniams veiklos rezultatų rodikliams pagrindinėje pajėgumo veiklos rezultatų srityje pasiekti, ar restruktūrizavimo išlaidos, apibrėžtos Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/317 2 straipsnio 18 punkte;

(21) VRAV apskaičiavo persvarstytame FABEC veiklos rezultatų plano projekte Šveicarijos nustatytų AL4 nustatytųjų išlaidų ir nustatytųjų išlaidų, kurios turėtų atitikti ilgalaikį Sąjungos masto NVI pokytį per AL3 ir AL4 kartu, įvertintą skirtumą. Remiantis VRAV išvadomis, Šveicarijos pasiūlytos AL4 bendros nustatytosios išlaidos yra maždaug 289,5 mln. EUR (EUR2022) mažesnės už lygį, kurio reikia ilgalaikiam Sąjungos masto NVI pokyčiui užtikrinti, o tai atitinka 57,9 mln. EUR (EUR2022) metinį vidutinį atotrūkį;

(22) kalbant apie Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/317 IV priedo 1.4 punkto d papunkčio i dalyje nustatytą kriterijų, Komisija pažymi, kad persvarstytame FABEC veiklos rezultatų plano projekte Šveicarija nurodo papildomas nustatytąsias išlaidas, kurias per AL4 patyrė oro navigacijos paslaugų teikėjas „Skyguide“ ir kurios yra susijusios su priemonėmis, reikalingomis pajėgumo tiksliniams rodikliams pasiekti (toliau – pajėgumo priemonės);

(23) persvarstytame FABEC veiklos rezultatų plano projekte Šveicarija pabrėžia, kad „Skyguide“ teikia paslaugas labai sudėtingoje oro erdvėje ir pirmauja kuriant technologinius ir veiklos sprendimus, kuriais siekiama pagerinti oro navigacijos paslaugų teikimą. Visų pirma įmonė „Skyguide“ dėjo pastangas inovacijų srityje siekdama skaitmenizuoti ir pertvarkyti oro navigacijos paslaugų teikimą pagal vadinamąją Virtualiųjų centrų programą, kuri taip pat toliau įgyvendinama per AL4;

(24) Šveicarija nurodo, kad per AL4 „Skyguide“ visų pirma sieks užtikrinti pakankamą skrydžių vadovų skaičių, kad būtų pasiekti vietos pajėgumo tiksliniai rodikliai. Antra, „Skyguide“ stengsis ne tik vykdyti modernizaciją pagal Virtualiųjų centrų programą, bet ir didinti savo esamų technologijų, procesų ir infrastruktūros atsparumą. Visų pirma „Skyguide“, reaguodama į technines problemas, su kuriomis susidurta per AL3, planuoja skirti daugiau išteklių savo senosios įrangos ir infrastruktūros techninei priežiūrai;

(25) Šveicarija nurodo, kad planuojamos pajėgumo priemonės yra būtinos vietos pajėgumo tiksliniams rodikliams pasiekti. Šveicarijos teigimu, sumažinus tų priemonių skaičių arba atidėjus jų taikymą, suprastėtų Šveicarijos oro erdvėje teikiamų paslaugų kokybė;

(26) Komisija pažymi, kad persvarstytame FABEC veiklos rezultatų plano projekte Šveicarija pateikė ir kiekybiškai įvertino penkias pajėgumo priemones. Per visą AL4 Šveicarijos nurodytų pajėgumo priemonių nustatytosios išlaidos sudaro iš viso 218,8 mln. CHF realiąja verte 2022 m. kainomis (atitinka 217,7 mln. EUR, EUR2022). Tos pajėgumo priemonės jau buvo išsamiai išdėstytos 2024 m. pateiktame FABEC veiklos rezultatų plano projekte. Vis dėlto nurodytos šių priemonių išlaidos persvarstytame FABEC veiklos rezultatų plano projekte buvo gerokai padidintos;

(27) Komisija iš pradžių išnagrinėjo ir išanalizavo toliau nurodytas su „Skyguide“ susijusias pajėgumo priemones, apie kurias pranešė Šveicarija:

— papildomų skrydžių vadovų mokymas ir įdarbinimas, kad būtų galima valdyti didėjantį eismą ir pakeisti per AL4 į pensiją išeiti planuojančius skrydžių vadovus (toliau – 1 ir 2 priemonės),

— veiklos tęstinumo valdymo priemonių ir procedūrų, skirtų atsparumui didinti, įgyvendinimas ir plėtojimas (3 priemonė),

— investicijos į nuo vietos nepriklausančias OEV operacijas (4 priemonė),

— įvairių oro eismo srautų į oro uostus ir iš jų valdymo optimizavimo priemonių diegimas (5 priemonė);

(28) 1 ir 2 priemonės apima „Skyguide“ vykdomą naujų skrydžių vadovų mokymą ir įdarbinimą, siekiant padidinti bendrą Ciuricho ir Ženevos rajono skrydžių valdymo vadavietėse dirbančių skrydžių vadovų skaičių ir pakeisti per AL4 į pensiją išeinančius skrydžių vadovus. Numatoma, kad dėl veiksmų, suplanuotų pagal 1 ir 2 priemones, Ciuricho ir Ženevos rajonų skrydžių valdymo vadavietėse maršruto sektoriuose dirbančių skrydžių vadovų skaičius padidės nuo apytikriai 198 etato ekvivalentų 2024 m. iki apytikriai 219 etato ekvivalentų 2029 m., taigi per AL4 gerokai padidės – apytikriai 21 etato ekvivalentu;

(29) Šveicarija atkreipia dėmesį į tai, kad papildomų skrydžių vadovų įdarbinimas, įtrauktas į 1 ir 2 priemones, yra labai svarbus siekiant atsižvelgti į numatomą eismo didėjimą per AL4. Visų pirma Šveicarija aiškina, kad esant didesniam skrydžių vadovų skaičiui „Skyguide“ galės atverti papildomus sektorius ir taip užtikrinti pajėgumą ir lankstumą, kurių reikia eismo poreikiui piko laikotarpiais valdyti;

(30) bendros 1 ir 2 priemonės išlaidos per AL4 sudaro iš viso 154,0 mln. CHF nominaliąja verte;

(31) 3 priemonės tikslas – sustiprinti „Skyguide“ veiklos atsparumą, kad būtų galima greitai atkurti ypatingos svarbos sistemas ir paslaugas po nenumatytų techninių sutrikimų. Šveicarija aiškina, kad 3 priemone bus užtikrinti papildomi atsarginiai pajėgumai ir alternatyvūs sprendimai, kuriais remiamas veiklos tęstinumas ir sistemų, infrastruktūros bei įrenginių atsparumas;

(32) Šveicarija nurodė, kad bendros 3 priemonės išlaidos per AL4 sudaro apytikriai 30,2 mln. CHF;

(33) 4 priemonė apima nuolatines „Skyguide“ pastangas pereiti prie nuo vietos nepriklausančių OEV operacijų įgyvendinant 23 konstatuojamojoje dalyje nurodytą Virtualiųjų centrų programą. Siekiama užtikrinti, kad įdiegusi planuojamus oro eismo valdymo sistemos techninius patobulinimus „Skyguide“ galėtų valdyti bet kokį skrydį Šveicarijos oro erdvėje iš bet kurios iš dviejų rajono skrydžių valdymo vadaviečių (Ciuricho ir Ženevos), taip sudarydama sąlygas padidinti oro navigacijos paslaugų teikimo pajėgumą, lankstumą ir veiksmingumą. Pagal 4 priemonę „Skyguide“ taip pat siekia sumažinti skrydžių vadovų darbo krūvį didinant automatizavimo mastą ir diegti patobulintas oro eismo srautų ir pajėgumo valdymo priemones ir procesus. Bendros 4 priemonės išlaidos per visą AL4 sudaro 42,4 mln. CHF nominaliąja verte;

(34) pagal 5 priemonę Šveicarija remiasi išlaidomis, susijusiomis su įvairiomis oro eismo srautų į oro uostus ir iš jų valdymo optimizavimo iniciatyvomis ir priemonėmis. Šveicarijos teigimu, pagal 5 priemonę nurodytais veiksmais siekiama optimizuoti kilimo ir tūpimo tako eksploatavimą ir padidinti efektyvumą. Persvarstytame FABEC veiklos rezultatų plano projekte Šveicarijos nurodomos bendros 5 priemonės išlaidos per AL4 sudaro 1,5 mln. CHF nominaliąja verte;

(35) Komisija pažymi, kad Šveicarijos pagal 5 priemonę pateikti veiksmai daugiausia susiję su oro navigacijos paslaugų teikimu aerodromuose. Atsižvelgiant į tai, kad tokių paslaugų sąnaudos nėra įtrauktos į maršruto sąnaudų bazę, tokiomis sąnaudomis negalima remtis siekiant pagrįsti nuokrypį nuo Sąjungos masto maršruto paslaugų ekonominio efektyvumo tikslinių rodiklių. Komisija mano, kad reikia daugiau informacijos apie Šveicarijos nurodytas išlaidas pagal 5 priemonę, visų pirma apie jų paskirstymą maršruto ir terminalo oro navigacijos paslaugoms;

(36) apskritai pajėgumo priemonės, kuriomis Šveicarija remiasi siekdama pagrįsti nuokrypį nuo Sąjungos masto ilgalaikio NVI pokyčio, yra reikšmingos tiek pagal dydį, tiek pagal finansinį poveikį. Būtina atlikti išsamesnę tų pajėgumo priemonių analizę, kad būtų galima įvertinti jų taikymo sritį, sąnaudas ir proporcingumą siekiant pajėgumo tikslinių rodiklių;

(37) nedarant poveikio 36 konstatuojamojoje dalyje nurodomos išsamesnės analizės rezultatams, vis dėlto akivaizdu, kad Šveicarijos nurodytos papildomos išlaidos, susijusios su 22–36 konstatuojamosiose dalyse nurodytomis pajėgumo priemonėmis, tik iš dalies pateisina nustatytą vidutinį metinį atotrūkį nuo 17 konstatuojamojoje dalyje nurodyto ilgalaikio Sąjungos masto ekonominio efektyvumo pokyčio. Todėl tas nuokrypis negali būti siejamas tik su papildomomis nustatytosiomis išlaidomis, susijusiomis su nurodytomis pajėgumo priemonėmis, neatsižvelgiant į tai, ar visos tos priemonės laikomos būtinomis ir proporcingomis siekiant vietos pajėgumo tikslinių rodiklių;

(38) todėl Šveicarija Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/317 IV priedo 1.4 punkto d papunkčio i dalyje nustatyto kriterijaus neatitinka;

(39) dėl Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/317 IV priedo 1.4 punkto d papunkčio ii dalyje nustatyto kriterijaus tereikia paminėti, kad persvarstytame FABEC rezultatų plano projekte Šveicarija nepateikė jokių restruktūrizavimo priemonių, kuriomis būtų pateisintas nuokrypis nuo Sąjungos masto NVI pokyčio arba ilgalaikio Sąjungos masto NVI pokyčio rodiklio. Todėl Šveicarija 1.4 punkto d papunkčio ii dalyje nustatyto kriterijaus neatitinka;

IŠVADOS

(40) apibendrinant, Komisija mano, kad persvarstytame FABEC veiklos rezultatų plano projekte Šveicarija tinkamai neatsižvelgė į Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2025/1039 2 straipsnyje pateiktas rekomendacijas dėl jos maršruto rinkliavų zonos ekonominio efektyvumo tikslinių veiklos rezultatų rodiklių;

(41) visų pirma Komisija pažymi, kad Šveicarijos pasiūlyti persvarstyti ekonominio efektyvumo tiksliniai veiklos rezultatų rodikliai neatitinka ilgalaikio Sąjungos masto NVI pokyčio. Komisija taip pat pažymi, kad Šveicarijos rinkliavų zonos nustatytosios išlaidos nebuvo pakankamu mastu sumažintos, kad būtų užtikrintas derėjimas su Sąjungos masto tiksliniais veiklos rezultatų rodikliais. Be to, kaip nurodyta 16 ir 18 konstatuojamosiose dalyse, Komisija mano, kad Šveicarijos atlikti 2024 m. bazinės vertės koregavimai turi būti toliau peržiūrimi ir tikrinami;

(42) galiausiai, remdamasi persvarstytame FABEC veiklos rezultatų plano projekte pateiktais duomenimis ir argumentais, Komisija nenustatė, kad nuokrypis nuo ilgalaikio Sąjungos masto NVI pokyčio galėtų būti sietinas tik su papildomomis išlaidomis, patirtomis siekiant su pajėgumu susijusių vietos tikslinių veiklos rezultatų rodiklių. Kad būtų galima išnagrinėti kitus veiklos ir ekonominius aspektus, kuriuos Šveicarija nurodė siekdama pagrįsti 17 ir 18 konstatuojamosiose dalyse minimus nuokrypius, susijusius su Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/317 IV priedo 1.4 punkto b ir c papunkčiuose nustatytais vertinimo kriterijais, reikėtų papildomos informacijos ir analizės;

(43) taigi remdamasi 14–42 konstatuojamosiose dalyse išdėstytais faktais, Komisija mano, kad šiuo persvarstyto FABEC veiklos rezultatų plano projekto vertinimo etapu lieka abejonių dėl Šveicarijos siūlomų persvarstytų ekonominio efektyvumo tikslinių veiklos rezultatų rodiklių derėjimo;

(44) todėl Komisija nusprendė pradėti Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/317 15 straipsnio 3 dalyje nurodytą išsamų Šveicarijos maršruto rinkliavų zonos ekonominio efektyvumo tikslinių veiklos rezultatų rodiklių tyrimą,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Toliau išvardyti į persvarstytą AL4 funkcinio oro erdvės bloko veiklos rezultatų plano projektą įtraukti Šveicarijos maršruto rinkliavų zonai pasiūlyti ekonominio efektyvumo tiksliniai veiklos rezultatų rodikliai kelia abejonių dėl jų derėjimo su Sąjungos masto tiksliniais veiklos rezultatų rodikliais.

Šveicarijos maršruto rinkliavų zona	**2019 m. bazinė vertė**	**2024 m. bazinė vertė**	**2025 m.**	**2026 m.**	**2027 m.**	**2028 m.**	**2029 m.**
Persvarstyti ekonominio efektyvumo tiksliniai veiklos rezultatų rodikliai, išreikšti kaip nustatytosios vieneto išlaidos (realiąja verte 2022 m. kainomis)	**109,47 CHF**	**129,67 CHF**	**135,41 CHF**	**136,48 CHF**	**133,56 CHF**	**130,38 CHF**	**122,05 CHF**
	108,93 EUR	129,03 EUR	134,75 EUR	135,81 EUR	132,90 EUR	129,74 EUR	121,45 EUR

2 straipsnis

1. Pradedama Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/317 15 straipsnio 3 dalyje nustatyta 1 straipsnyje nurodytų ekonominio efektyvumo tikslinių veiklos rezultatų rodiklių išsamaus tyrimo procedūra.

2. Siekdama padėti išsamiau įvertinti 1 straipsnyje nurodytus tikslinius veiklos rezultatų rodiklius, Šveicarija Komisijos prašymu pateikia atitinkamus papildomus duomenis ir informaciją, susijusius su šio sprendimo priede nustatytais elementais.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Šveicarijos Konfederacijai.

Priimta Briuselyje 2026 m. kovo 27 d.

Komisijos vardu
Apostolos TZITZIKOSTAS
Komisijos narys

PRIEDAS

NEBAIGTINIS TOLIAU ANALIZUOTINŲ ELEMENTŲ, SUSIJUSIŲ SU ŠVEICARIJOS MARŠRUTO RINKLIAVŲ ZONOS EKONOMINIO EFEKTYVUMO TIKSLINIAIS VEIKLOS RODIKLIAIS, SĄRAŠAS

1) Ketvirtojo ataskaitinio laikotarpio (AL4) nustatytosios išlaidos, daugiausia dėmesio skiriant ateinantiems kalendoriniams 2027, 2028 ir 2029 metams, ir, be kita ko, išsamios prielaidos ir parametrai, kuriais grindžiamos tos kiekvieno į rinkliavų zoną patenkančio subjekto nustatytosios išlaidos

2) 2019 ir 2024 m. nustatytųjų vieneto išlaidų bazinių verčių koregavimai

3) Kiekvieno į rinkliavų zoną patenkančio subjekto 2025 m. užregistruotos naujausios žinomos faktinės išlaidos

4) Persvarstytame veiklos rezultatų plano projekte naudotos eismo prielaidos ir naujausia turima informacija apie prognozuojamą eismo raidą rinkliavų zonoje per AL4

5) Šveicarijos taikytos priemonės, kuriomis ji siekia pagrįsti pastebėtus nuokrypius nuo Sąjungos masto ekonominio efektyvumo pokyčių, remdamasi papildomomis išlaidomis, patirtomis siekiant pajėgumo tikslinių veiklos rezultatų rodiklių, ir su tais pajėgumo tiksliniais rodikliais susijusios paskatų programos

6) Vietos aplinkybės, kuriomis galima pagrįsti nuokrypį nuo Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/317 IV priedo 1.4 punkto a–c papunkčiuose nustatytų vertinimo kriterijų